

TV3 combina la producció interna (el 73%) amb els encàrrecs externs a productores catalanes. L'import d'aquests contractes no es fa públic.

TV3 reprograma el seu futur

La crisi publicitària i la reducció de l'aportació de la Generalitat a la CCMA posen sobre la taula la necessitat d'un replantejament econòmic de Televisió de Catalunya. Cal reduir la plantilla de 2.133 treballadors, renegociar els contractes milionaris amb les productores externes, o totes dues coses? I trenta anys després d'haver-se creat, tots els partits polítics encara s'alien per a repartir-se'n el control.

La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, que aplega les emissores de Catalunya Ràdio, els sis canals de TVC i les plataformes multimèdia, es troba obligada, per primera vegada, a revisar a fons l'estructura per a evitar que trontollin els fonaments d'un grup de comunicació públic de nivell europeu, amb una responsabilitat social, cultural i nacional que transcendeix les xifres

d'audiència. A la caiguda brusca dels ingressos publicitaris i la retallada en l'aportació dels pressupostos de la Generalitat a l'ens públic –378,5 milions, un 15% menys que l'any passat– s'hi afegeix una ofensiva de les televisions privades i de l'estat espanyol per a reduir a la mínima expressió les anomenades televisions autonòmiques. Els mitjans de la CCMA, especialment TV3, encaren el repte d'ajustar el pres-

supost sense fer perillar ni el prestigi internacional ni el model consolidat de televisió pública nacional líder d'audiència, que l'any 1983 arrencava amb la missió de ser el pal de paller de la normalització lingüística.

Parlar de retallades a TV3 no és fàcil. Per a la societat catalana, la televisió pública és un símbol del país i un factor d'unió de la immensa majoria dels ciutadans, al marge de

la llengua d'origen de cadascú. Però l'austeritat pressupostària fa inevitable de repassar els comptes de la casa per a passar-hi les tisores. El model no és qüestionat, tot i que forces polítiques minoritàries del Principat pretenguin conduir el debat a aquest terreny. Se'n qüestionen les xifres. El pressupost de la CCMA és el tercer més voluminós dels comptes de la Generalitat, després de sanitat i educació, i superior al dels Mossos d'Esquadra. Amb tot, no sembla desorbitat si es té en compte que els sis canals de TVC –TV3, Canal 33, Super3-3XL, 3/24, Esports3 i TV3HD– costen a cada català del Principat 0,10 euros al dia, 35 euros l'any, dels quals un 20% es destina a donar suport a la indústria àudio-visual i cinematogràfica catalana. Abonar-se a un sol canal de futbol costa 228 euros, 6,5 vegades més.

Per on es retalla? Per la plantilla de 2.607 treballadors de la CCMA –2.133 corresponen a TV3–? Per la partida milionària dedicada a les productores externes? Per totes dues bandes? També pels alts càrrecs directius i els polítics a sou de la Corporació? De moment, el Parlament ha modificat la llei de la CCMA per a reduir el nombre de consellers de la Corporació, càrrecs nomenats a dit pels partits polítics sense cap currículum professional que ho justifiqui, tret de casos excepcionals. De la mateixa manera, els membres del Consell de l'Audiovisual de Catalunya són nomenats també per quotes partidistes, si bé en algun cas s'acredita experiència en el ram de la comunicació. Naturalment, la feina d'assessorament en tots dos casos és retribuïda molt generosament, i és compatible amb més ocupacions laborals.

Les productores cobren massa?

A diferència de l'amenaça que plana sobre Canal 9, la reducció de plantilla fixa no forma part dels plans de la nova direcció de TV3 per al 2012. Ho han assegurat tant el nou director de la CCMA, Brauli Duart, com el director de TV3, Eugeni Sallent. Però el 31 de desembre s'ha d'haver enllestit el nou conveni, i a partir d'aleshores la situació pot canviar. En aquest escenari, la tisorada podria apuntar directament a les productores que treballen per

EL TEMPS

La CCMA ha estat pionera en la introducció de l'alta definició i en serveis multiplataforma.

als mitjans de la CCMA. L'ens, però, emparant-se en el dret mercantil, es nega a fer públiques les quantitats que paga a cada productora pels programes contractats (*Polònia*, *Divendres*, *El convidat*, etc.), que subministren el 27% de la graella. En les mateixes circumstàncies, TVE fa públic fins al darrer euro esmerçat en contractes amb productores externes. En el cas de TV3, bona part de les productores són propietat d'alguns dels presentadors estrella de l'emissora o hi tenen relació directa, i sovint es tracta de coproduccions en què la televisió pública subministra a la productora bona part dels recursos humans i tècnics per a fer el programa. És el cas, per exemple, d'*Els matins* i *Divendres*. Per contra, TVC sí que fa públiques les partides destinades a drets esportius i compra de drets a les *majors*. Sigui com sigui, TVC, per llei, no podria suprimir la producció externa. Té un mandat del Parlament que l'obliga a "impulsar un sector àudio-visual català".

Els treballadors de TV3 estan d'acord que part del pressupost es destini a la producció externa, però exigeixen que això no vagi en detriment de la plantilla: "No ens oposem al fet que la CCMA estimuli i contribueixi a subvencionar la producció àudio-visual del país, però no és acceptable que per culpa d'això una part dels recursos tècnics i humans de TV3 estiguin aturats, com

"TVC haurà de trobar un nou equilibri entre producció interna i externa"

passa ara. Quan la plantilla era ocupada al 100%, es justificava plenament que s'externalitzés part de la producció, però no pas des que s'ha disparat la desocupació interna", argumenta Roser Mercader, representant de CCOO.

Les productores que treballen per a TV3, en canvi, remarquen la importància de la feina feta precisament per a mantenir TV3 com una televisió pal de paller de la llengua, la cultura i la creació de referents àudio-visuals: "Pots retallar, però has d'anar amb molta cura, perquè TV3 és l'ànima d'aquest país, i si perds la capacitat de generar referents i de mantenir l'*star system* propi català i pensat des d'aquest país, en certa manera el país trontolla, perquè sovint la defensa de la llengua i la cultura va vinculada a la televisió", argumenta Francesc Escribano, que fou director de Programes i director de TV3 entre el 2000 i el 2008, i actualment dirigeix la productora Minoria Absoluta. A parer seu, seria "absurd de posar en dos fronts separats els treballadors de TV3 i la gent que treballa per a TV3 a través de les productores, perquè aquí la cosa important és que es facin programes que tinguin èxit i donin espai a la creativitat i a la innovació, els faci qui els faci".

Segons Escribano, les productores externes tenen més capacitat de copsar aquestes necessitats canviant de l'audiència: "Si algú oposés aquests dos fronts, començaria a dictar la sentència de mort de la cadena, perquè si permetes que una cadena deixi de pensar en els continguts, el futur de la televisió estarà en qüestió." Això sí, defensa que TV3 "ha de tenir una plantilla potent, que s'ha de preservar". Per al productor, "el servei públic de televisió és la programació, els continguts que s'ofereixen, i no pas els treballadors que té TV3".

Per una altra banda, els professionals veuen clar que TV3 ha de decantar la balança cap a la producció pròpia, més austera pressupostàriament i de gran qualitat. La plantilla total de la CCMA, de 2.607 persones, consumeix només el 33% del pressupost total, però per volum els treballadors de la CCMA gairebé tripliquen els de les cadenes espanyoles Tele5 i Antena3, que sumen un miler de professionals.

PARLAMENT DE CATALUNYA

L'actuació dels mitjans de la CCMA se sotmet a control parlamentari. Però, a més, el CAC i el consell de govern de la Corporació són integrats per representants de partits o afins.

Tanmateix, si el mandat del Parlament és que TVC doni suport a la indústria àudio-visual, per què no són transparents els comptes, en aquest apartat? Els sindicats de TVC han demanat reiteradament a la direcció anterior que els faci públics, “sobretot a partir de les retallades en el sou que ens apliquen als treballadors”, remarca Roser Mercader. Els sindicats consideren que tant els treballadors com els ciutadans “tenim dret a saber què cobra Manuel Fuentes a Catalunya Ràdio o les productores que treballen per a TV3. Per exemple, és injustificable que el programa *Els matins de TV3* continuï cobrant-lo una productora (Sticaki), si els recursos humans interns, i fins i tot la presentadora, són plantilla de TV3”.

Per contra, les productores lamenten que “des de fa tres anys, hem hagut de patir una retallada rere una altra i reduir moltíssim el nostre marge de benefici, i això garantint feina a gent amb unes condicions que estan bé”, afirma Escribano, que adverteix que si la retallada només anés cap a la producció externa, “perquè en teoria és més fàcil, s’hipotecaria el futur de TV3”.

Reducció ineludible. Més enllà de les productores externes, la col·laboració de TVC en el sector àudio-visual i cinematogràfic ha permès de

posar el segell de TV3 en films com ara *Pa negre*, *Chico & Rita*, *Midnight in Paris*, *Eva i Bruc*, i en minisèries com *Serrallonga*, *Les veus del Pamaño* i *Ermessenda*.

Sigui com sigui, la retallada generalitzada en totes les partides del pressupost públic fa impossible de pensar en una televisió sense cap tisorada. Vicenç Villatoro, que fou director de la Corporació entre el 2000 i 2004 i actualment encapçala l’Institut Ramon Llull, considera necessari “un redimensionament de TV3”, perquè “si al conjunt del sector públic s’hi han d’aplicar reajustos, inclosos sanitat i ensenyament, no tindria sentit que TV3 en quedés al marge. No pot ser l’única unitat intocable”.

En aquest sentit, Villatoro considera que “hi ha un marge raonable per a reajustar el pressupost sense afectar el model ni la qualitat”. Per a ell, la renúncia al mercat publicitari sí que significaria la minorització i la marginació de TV3: “Seria la mort de la TV3 que hem conegut.”

Pel que fa al debat sobre les productores externes, considera que, “vist *a posteriori*, potser hauria estat preferible un model amb una estructura fixa més lleugera i externalitzant una part de la producció, en benefici de la creació d’un teixit industrial àudio-visual més sòlid”. TVC, però, és molt més

que programes d’humor i concursos. És una aposta de futur per les plataformes multimèdia de difusió de continguts i per la implantació pionera de noves tecnologies, com l’alta definició o el 3D. TV3 serveix uns 10 milions de vídeos cada mes per internet.

La xacra de la politització. Malauradament, el debat sobre TVC només gira entorn dels pressupostos, però, trenta anys després d’haver-se fundat, encara no s’ha desempallegat d’una gran politització en la gestió. La disciplina dels blocs electorals, en què durant la campanya electoral els partits controlen les informacions i en determinen l’orientació, n’és un exemple que pot veure el ciutadà. Però, més enllà, la designació política dels membres del consell de govern de la CCMA i la tria dels directors de la Corporació, de TV3 i de Catalunya Ràdio –i dels caps d’informatius respectius– per afinitats polítiques i no pas, estrictament, per mèrits professionals, posen en qüestió un veritable model de televisió pública de prestigi internacional.

Així doncs, no cal que el president de la CCMA hagi tingut cap relació amb el món àudio-visual, ni tampoc que el director de TV3 o de Catalunya Ràdio –Eugeni Sallent i Fèlix Riera, respectivament– hagin exercit mai l’ofici de periodista. L’argument principal per a la designació és l’acord entre els partits majoritaris, en aquest cas CiU, amb el vist-i-plau del PP, que, en contrapartida, ha col·locat un home a la vice-presidència de la CCMA.

El productor televisiu Josep Maria Mainat feia una comparació que no admet rèplica. Es demanava si algú s’imagina el govern nomenant un consell mèdic sense metges, o un consell assessor d’economia sense economistes.

Els mesos vinents seran crucials per al futur de TVC i Catalunya Ràdio. Hi haurà retallades i canvis en l’estructura, més tard o més d’hora. Caldrà veure si els nous gestors fan anar les tissors amb prou cura per a no engegar a dida una de les televisions amb més prestigi d’Europa.

Gemma Aguilera